

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petitvsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)

za enkrat . . . po 20 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

enostopna petitvsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvemši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Ozlovoljenost v ententi.

Odkar je Črnagora odložila orožje, šumi v ententnem časopisju kakor v razdraženem čebelnem roju. Večinoma obsipajo zaveznički drug drugega z očitki in obtožbami, a mnogokrat se obrača ost tudi proti lastni vladi in enotnemu vojnemu vodstvu. Le osamljeno je slišati zmeren in trezen glas, ki pred vso javnostjo prizna, da je mogla biti popolna podvržba Črne gore, potem ko se je izjalovil poizkus za rešitev srbske armade vsled odpovedi grške pomoči, le še vprašanje časa. Četverosporazum pri najboljši volji ni mogel ničesar storiti za njeno rešitev. Črnigori bi bilo mogoče uspešno pomagati le s pomočjo več stotisočev mož brojke armade in ogromnim artiljerijskim parkom najtežjega kalibra. Taka pomoč pa je bila spričo naravnih težkoč in posebnosti dežele, spričo pomankanja vsakih resurs, čisto nemožna, in to posebno še z ozirom na okolnost, da bi se moralo vršiti dovažanje živil, municije in drugih vojni potrebščin, kakor tudi dopolnjevanje čet in prevažanje ranjenecv edinole po morju, kar je že radi sovražnih podmorskih čolnov — brez ozira na vse druge točke — popolnoma nemožna stvar. Italijanska armada, ki bi bila dovolj močna, da bi zadostila stavljenim ji vojaškim nalogam, bi bila v Albaniji in Črnigori le prekalu izpostavljena pomankanju vsega, kar potrebuje vojska: živil, vojnega materiala in municije. To se je dovolj jasno pokazalo pri ostančkih srbske armade v Albaniji, ki jih ni bilo mogoče oskrbovati.

Spričo vsega tega se vsiljuje sodba, da ves krik ententnega časopisja radi Črne gore ni drugega, nego dolgo zadrževan izliv splošne ozlovoljenosti v četverosporazumu, ki je ob tej priliki butnila na dan. Črnogorska kapitulacija je prišla vodilnim listom sporazuma kakor nalašč, da si enkrat ohladi jezo in drug drugemu povedo

vso resnico. Časopisje tropsporazuma in morda tudi vladni in vojaški krogi teh dežel, so že dolgo z neprikrito nezaupnostjo opazovali italijansko vojno vodstvo, ki ni hotelo dovoliti svoje pomoči za nobeno akcijo izven Italije. Le v toliko so bili Italijani pripravljeni sodelovati skupaj z drugimi zavezniki, da so obljubili v prid vojaški akciji tega ali onega zaveznika z novo ofenzivo.

Ta ozlovoljenost proti sebični samosvojsosti Italije se kaže sedaj v trpkih izlivih radi udaje Črne gore; vsa krivda na tem se naprtuje Italiji, obenem se pa škodoželjno namiguje, da je pri tem ravno Italija najbolj tepena in da so oškodovane najbolj ravno njene koristi. Italijanski listi zavračajo obtožbe naglašujče, da je Francija prevzela varstvo Črne gore in da je propad Črne gore in uničenje srbske armade povzročila zgrešena balkanska politika tropsporazuma. Tako se strelja sem in tje in večkrat se zgodi, da zadene krogla tudi lastno vlado in vojno upravo, katerima se očita, da sta postopali nesmotreno in ljavendan in se še vedno ne moreta odločiti za skupno akcijo proti sovražniku.

Seveda se teh polemik proti zaveznikom in lastnim merodajnim činiteljem ne sme pretrgatično vzeti in upati, da bodo vedle do resnega preloma med našimi nasprotniki. Medsebojna časniška vojna nam odkriva le dejstvo, da je nezaupanje in ozlovoljenost med občinstvom v sovražnih deželah tako narastlo, da sicer še ne bo odločilno vplivala na preobrat, pač pa se ne da več poltačiti in se bo čim dalje tem bolj poglabilo in razširilo. Vedno bolj izginja iz javnega mnenja sovražnih nam ljudstev upanje na zmago, na končni triumf, ki so je doslej vojna vodstva in vlade na vse načine podžigale in negovale. Stresenje se vedno bolj širi in treba je morda le še enega velikega neuspeha in preslepljenim ljudstvom bodo padle luskinne popolnoma z oči.

Črnogorci odlagajo orožje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. januarja. Uradno se razglša:

Odložitev orožja črnogorske armade, ki je predpogoj za nadaljna mirovna pogajanja, je v teku. Avstroogrške čete so v ta namen, opustivši vsako sovražnost, pričele prodirati v notranjost dežele. Črnogorski vojaki morajo, kjerkoli pridejo skupaj z našimi oddelki, odložiti orožje in se, če se to zgodi brez odpora, lahko pod primernim nadzorstvom posvete v domačih krajih svojemu delu. Kdor se upira, se mu orožje vzame s silo in pride v vojno ujetništvo. Taka rešitev, ki jo zahtevajo vojaški vzroki in tudi posebne navade dežele in njenih prebivalcev, bo najhitreje pripomogla do miru Črnigori, ki že toliko časa trpi vsled vojske. Črnogorsko višje poveljstvo je v tem smislu poučeno.

Dunaj, 23. januarja. Uradno se razglša:

Položitev orožja Črnogorcev napreduje. Na številnih točkah se je položilo orožje. Na črnogorski severovzhodni bojni črti se je udalo zadnje dni nad 1500 Srbov. Naše čete so zasedle jadranski pristanišči Bar in Ulcinj.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. januarja. Veliki glavni stan: Nič novega.

Berlin, 23. januarja. Veliki glavni stan: Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Kako se je udala Črna gora.

Iz Sarajeva se poroča:

Ko so 13. t. m. popoldne dospele na Cetinje prve c. in kr. čete, je prebivalstvo očividno že vedelo, kaj se pripravlja. Kralj Nikita oziroma njegovi ministri so pred svojim odhodom pozvali prebivalstvo, naj sprejme vojsko cesarja Franca Jožefa, ka-

kor bi slavilo narodno slavo, kajti to da je v interesu dežele in želja njenega kralja.

V drugih črnogorskih okrajih so že čakali krajni predstojniki in se mirno podvrgli. Popoldne so dospeli črnogorski vojak in predložili listino, podpisano po vseh ministrih, v kateri se prosi za uvedbo mirovnih pogajanj. Nato se je stavila zahteva brezpogojne udaje in bila tudi sprejeta.

Trenotno so pogajanja za položitev orožja še v teku. Ker gre za popolno prekrbo in odpravo kakih 40.000 mož, se pogajanja vlečejo. Razen tega treba sklep o kapitulaciji naznaniti celi armadi in celi deželi, ker z ozirom na slaba pota in pomankanje telefoničnih zvez ne gre hitro od rok.

Kralj je za demarkacijsko črto pri svojih četah.

Angleška sodba o predaji Črne gore.

Manchester. (Kor. ur.) »Manchester Guardian« izjava: Kapitulacija Črne gore pomenja resno izgubo zaveznikov. Avstrija dobi močno brezdovno opirališče, ki bo nevarno italijanski morski sili na Jadranskem morju, otvori Avstriji vrata v Albanijo, ki jih lahko porabi, da napade pot, ki vodi po suhem v Solun ali da si izbojuje ob krikih zaveznikov pot na Grško. Ko napoči spomlad in ko bodo pripravljene zavezniški, da napadejo iz Soluna, nudi Avstriji trden, nepredrljiv nasip ob krilu njih pohodne črte. Vrednost Soluna kot napadalnega opirališča se zato zelo zmanjša. Vzemir-ljivejša kakor vojska, je moralna važnost predaje. Zelo obžalujemo, ker je morala iskati Črna gora v poniževalnem miru zavetje pred uničenjem, ne sramujemo se malo, ker nismo mogli uspešneje izpeljati naše lepo načelo o svetosti pravic malih narodov. Pri Belgiji smo se še lahko izgovarjali, da nismo bili pripravljeni, opravičiti se nismo več mogli s tem, ko so prenačali Srbijo. V srbskem slučaju smo vsaj nekaj storili, na kar lahko upamo v bodočnosti. V črnogorskem slučaju pa nismo, ali pravzaprav, ni Italija, za katero je dejansko šlo, ničesar storila, tudi mi ji nismo

ničesar obljubili, ker nismo mogli. Neuspehe je povzročila nesloga in škodljivi kompromisi. Povsod, kjer se kaj zgodi, nimajo zaveznički nobenih ali pa le malo čet, kjer se nič ne godi, so pa zelo močni.

Črnogorski kralj v Podgorici.

Pariz, 21. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Kralj Nikolaj se nahaja med svojimi četami v Podgorici.

Črnogorska kraljica v Rimu.

Rim, 21. januarja. (Kor. ur.) Predsinoč-njem se je pripeljala na tukajšnji kolodvor črnogorska kraljica Milena s hčerama Ksenijo in Vero. Došle so iz Brindisija. Na kolodvoru sta jih pozdravila kralj in kraljica. Kralj se je mudil pol ure, kraljica pa še več časa v črnogorskem salonskem vozu. Pozneje je došla iz Neapolja princesinja Natalija, soproga princa Mirkota, ki je ostal s princem Petrom pri kralju Nikolaju v Skadru. Princesinja je pozdravila svojo taščo in snaho, peljala se je nato v Kvirinal. Črnogorska kraljica je ostala s svojima hčerama celo noč v vlaku na kolodvoru. Včeraj jutraj sta jo pozdravila še enkrat italijanski kralj in kraljica z otroci, nato se je odpeljala v Lyon, ne da bi bila stopila v mesto. Nekaj časa jo je spremljala kraljica Helena, ki se je vrnila opoldne v Rim.

Brzojavka črnogorskega ministrskega predsednika.

Frankobrod, 22. januarja. »Frankfurt. Ztg.« poroča s švicarske meje: Črnogorski generalni konzulat v Parizu je poslal včeraj tamošnjim večernim listom sledeče poročilo:

Lazar Mijušković, ministrski predsednik in zunanji minister v Črnigori, je na potu v Francijo dospel včeraj zvečer v spremstvu kraljice Milene in princezinj v Brindisi. Od tam je brzojavil poslaniku v Pariz, Louis Brune, da je kralj in njegova vlada vse avstrijske pogoje energično odbila in da bo Črnagora nadaljevala vojsko do skrajnosti. Kralj je ostal s svojima dve-

Zgrešena ruska politika na Balkanu.

Berlin, 22. jan. (K. u.) »Nordeutsche Allgemeine Ztg.« se glede na usodo Črne gore peča z vlogo malih balkanskih držav z ozirom na evropsko politiko, ki je dovedla do sedanje vojske. Opozarja, da so povzročila sedanje vojsko velesrbska stremjenja po ustanovitvi enotne srbske države s priklonitvijo avstrijskega ozemlja. Uvedli so tajna pogajanja o tesnem stiku obeh držav (Črne gore in Srbije) na diplomatskem, gospodarskem in na vojaškem polju, ruska vlada je pa ponudila, da pomaga s potrebnimi sredstvi in z instruktorji pri organizaciji črnogorske vojske, ki so jo nameravali znatno pomnožiti. Opisani dogodki dokazujejo, da bi nameravana spojitve Srbije in Črne gore pod ruskim pokroviteljstvom z ošjo proti Avstriji ogrozila evropski mir čez nekaj let z vojsko, ako je ne bi agresivni ruski panslavizem že zdaj raznetil. To se mora pribiti, ker je ruski zunanji minister Sazonov, nositelj te politike, zopet nedavno nasproti zastopniku nekega angleškega lista neizmerno napadal Nemčijo in propovedoval križarsko vojsko krščanskih narodov proti nekrščanskim kulturam sovražnim barbarom, ki so delali leta na vojsko. Sazonov ve in je že sam večkrat priznal, da je čuvala Nemčija 44 let evropski mir in da ga je večkrat rešila s svojim zmernim nastopom. Da se razneti in vzdrži vojno razpoloženje v Rusiji, so iznašli in širili bajko, da je Nemčija že dolgo nameravala napasti ničesar slutečo Rusijo in da se je pripravljala na napad. Nasproti tej bajki bi radi enkrat vzbudili Sazonov spomin. Pozna mirovno stališče Nemčije med japonsko vojsko nasproti Rusiji in usluge cesarja Viljema carju, ko je šlo Rusiji za to, da se častno izkoplje iz mandžurskega pustolovstva, ki je stalo deželo strašne žrtve na ljudeh in na denarju. Sazonovu mora biti znano, da je po miru v Portsmouthu sodila Nemčija, da je napočil trenutek, da izpremeni svoje odnose z Rusijo, ki so bile motne od rusko-turške vojske na berlinskem kongresu in da se postavi na prijateljski temelj. Od Rusije je bilo odvisno, da seže po ponudeno

ma sinovoma v sredi svojih čet, da organizira zadnji odpor in da s tem olajša umikanje svoje hrabre armade. Izraža upanje, da mit bodo zaveznički dejansko pomagali pri izpraznjenih operacijah, kakor so to storili pri srbski armadi. Nesrečna podre-ditev, katere žrtev je postala Črnagora, ker se je verjelo od sovražnika razširjenim tendenčnim poročilom, je njegovo vlado osupnila.

Mijušković upa, da bo tragični čas, ki ga doživlja njegova dežela, dokazal njegovo junško zvestobo nasproti zaveznikom in da se bo končala krivična gonja. Ministrski predsednik pričakuje v Brindisi diplomatskega zbora, s katerim se poda v Lyon.

Rotterdam, 22. januarja. Črnogorski generalni konzul v Londonu je prejel depešo podobne vsebine kakor ona, ki je bila že včeraj objavljena od črnogorskega poslanika v Rimu. Samo v enem delu se razlikuje, kjer pravi: »Kralj in njegova sinova so ostali na čelu čet, da organizirajo zadnjo brambo,« in »ako bo potrebno, da se udeleže umikanja hrabre armade.«

Nezadovoljnost v črnogorski armadi.

London. (Kor. ur.) Londonski listi poročajo: Veliko nezadovoljnost je povzročil v črnogorski armadi namen črnogorskega kralja, da sklene poseben mir. Nezadovoljnostem, ki se hočejo boriti dalje, pove-ljuje general Martinović.

Nemčija se udeleži mirovnih pogajanj.

Berlin, 23. januarja. Kakor se je že poročalo, se bo tudi Nemčija udeležila mirovnih pogajanj s Črno goro; seveda bo Avstrija pri tem imela prednost. Lahko se reče, da se od kralja Nikolaja ne bodo zahtevale pretežke žrtve.

Najvišji vrh Lovčena osvojili Hrvati.

Cenzurirana »Hrvatska« poroča s Cetinja, da sta osvojila najvišji vrh Lovčena 26. karlovški bataljon in 37. črnogorski dalmatinski bataljon, katere so podpirali bosensko-hercegovski lovci.

te udrle v Karpate in se ne bo niti sedaj, ji prijateljsko roko. Znano je, da se je približala Rusija Angliji in pridružitev Angliji je dovedlo rusko politiko na progo, ki vodi navzdol, po kateri je morala postajati vedno nevarnejša evropskemu miru. Od pamtveka nemško sovražna narodna ruska struja je dosegla vedno večjo moč po japonski vojski in po revoluciji. Vlada je sodila, da če jo podpira, se more bojevati z revolucijsko propagando in je trpela strašne laži o stališču Nemčije med vojsko in med revolucijo, kar se je vkoreninilo. Anglija je delala z vsemi sredstvi na to, da je sovražila Rusijo osrednji velesili, kar dokazuje stališče angleške politike med bosensko krizo. Angleški zastopnik v Petrogradu, Nikolson, se ni bal februarja 1909 javno izraziti, da je razočaran, ker ni dovedel spor radi Bosne in Hercegovine do vojske in ker se je mirno poravnal. Že takrat je izvedela ruska vlada iz Londona, da vojska z osrednjima velesilami vodi Anglijo na njeno stran. Politika sira Edvarda Greya v bosenski krizi poleg stališča v maroškem vprašanju l. 1911 je tvorila najvažnejšo stopnjo na poti do svetovne vojske. V prvem slučaju je bil opogumljen ruski panslavizem, v drugem pa francoski šovinizem, da se je upal zaupajoč na podporo Anglije spomlad l. 1914 zažgati vojskino baklo. Nemski cesar se je trudil zman, da odvrne v zvestem prijateljstvu ruskega carja od usodnega koraka, ki je prisilil Nemčijo, da se je postavila na stran svojega zaveznika. Car Nikolaj se tudi zdaj ni oziral na svarila svojega cesarskega prijatelja. Tako se je zlomilo na izročilo enega stoletja utemeljeno nemško rusko prijateljstvo, polom Srbije in Črne gore pa zapečati usodo te politike, kateri sta zdaj žrtvovani.

Rusi ne upajo izpreobrniti Rumunije.

Bukarešt, 22. jan. Iz Kijeva se poroča: Petrogradski dopisnik »Kijevske Misli« poroča, da vlada v tamošnjih diplomatskih krogih splošno mnenje, da galska in bukovinska ruska ofenziva ne bo izpreobrnila Rumunije k drugačnemu stališču. Rumunija se ni ganila za Rusijo, ko so ruske če-

kajti Rumunija je prepričana o zmagi centralnih vojsk.

Iz zasedene Srbije.

Nemški cesar v Belgradu.

Dne 19. januarja se je pripeljal v Belgrad nemški cesar, kjer si je ogledal kraje, na katerih so se vršili boji od 5. do 9. oktobra 1915. Ogledal si je železniški most, kateri je bil od Srbov razdejan, a od nemških in avstrijskih tehničnih oddelkov zopet popravljen. Nadalje si je ogledal tudi staro trdnjavo. Nek častnik 22. rezervnega armadnega zbora je razlagal cesarju krvave boje, ki so se vršili na tem ozemlju.

Napad na balkanski vlak.

Sofija, 21. januarja. (Kor. ur.) Srbski nezadovoljenci so včeraj ustrelili večkrat na balkanski vlak, ko je vozil med postajama Sičevo in Sveta-Petka (na prejšnjem srbskem, zdaj po Bolgarih zasedenem ozemlju). Ta napad povzroča v javnosti veliko nevoljo. Časopisi zahtevajo, naj se proti takim zločincem posebno strogo nastopi.

V Prizrenu.

Dopisnik »Vojnih Izvestij« M. Iv. Arnavtov poroča iz Prizrena: »Življenje v Prizrenu se zopet razvija po starem. Trg je zopet oživel, in se skoro ne opazi, da so se nedavno vršili okoli Prizrena in v samem Prizrenu krvavi boji.

Meni je bilo od vojaških oblasti naročeno, da naj popisem vse objekte, katere so pokvarili Srbi ob priliki svojega bega ali pa so jih popustili. Pred vsem smo našli jedilno opravilo Petra Karagorgjeviča v neki kleti. Ta jedilna opravila je umetno izdelana, večinoma iz srebra in je vredna nad 100.000 frankov. Vse to se je nahajalo v vrečah in bilo puščeno v kleti semenišča. Nesrečni Srbi so mislili, da bodo na ta način mogli vse to skriti pred sovražnikom. Danes so vse te stvari, ki so nekdanji pripadale srbskemu dvoru, last bolgarske države. Naše prvo delo je bilo, da pregledamo semeniško knjižnico v Prizrenu. Knjižnica, v kateri se nahaja okoli 4000 knjig, se nahaja v zgornjem šolskem nadstropju, in največji del knjig je lepo vezan. Vse boljše knjige, katere je bilo vredno ohraniti, po številu okoli 3300, so se že vse nahajale v vrečah. Vse te vreče so bile skupaj z vrečami, v katerih se je nahajal arhiv srbskega zunanjega ministrstva, na katerih je bil napis: »naj se sežgo v slučaju umikanja«, ali Srbi so se tako hitro umikali, da niso imeli časa, vse to sežgati.

Kralj Peter se poda na Krf.

Atene, 22. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Uradno se poroča iz Seresa, da se zbirajo turške čete na črti od Gümlüşini do Sufli. Kralj Peter, ki želi, da bi se prej ko mogoče nahajal zopet med svojimi vojaki, se poda na Krf, ko konča svoje zdravljenje v Edipsosu. Srbski častniki, ki bivajo v Atenah, odpotujejo na Krf, kjer bo kmalu zopet srbska armada pripravljena na boj.

»Linzer Volksblatt« spominja na to, da je služil nedavno odstopivši črnogorski ministrski predsednik, general Milutin Vukotić, brat črnogorske kraljice, kot rekrut v Lincu. Meseca oktobra 1884 so 20 letnega Vukotića uvrstili v 4. stotnijo 26. lovškega bataljona kot navadnega novince. Nosil je komisno obleko, spal in jedel z ostalim moštvom svojega voda. Izpočetka Vukotić ni razumel nobene besede nemški, sčasoma pa se je precej naučil. Za učenje je kazal veliko vnemo. Pri večbahu je bil ubogljiv. Spomladi l. 1885. je postal patrolni vodja, jeseni istega leta je bil povišan za podlovca. Nato je prišel kot gojenec v c. in kr. pehotno kadetno šolo na Dunaj. Nadvojvoda Ivan se je zanimal zanj ter ga večkrat povabil na obed ali na lov. Da bi Vukotić ne prihajal v komisni obleki, mu je kupil nadvojvoda civilno obleko, lovške puške itd.

Pasić na Krfu.

London. (K. u. »Daily Chronicle«) poroča s Krf: Srbski poslanci so se pripeljali 18. t. m. na krovu neke italijanske križarke iz Brindisi. Spremljal jih je baron Squitti, italijanski poslanik v Srbiji. Tudi Pasić, ki še vedno upa, se je nahajal na krovu.

Srbski poslanci v Rimu.

Rim, 24. januarja. (Kor. ur.) V Rim je prišlo 70 srbskih poslancev, po nekem drugem poročilu pa 30. Ostali nameravajo v Rimu en teden.

Kralj Konstantin.

Nova izjava grškega kralja.

London, 22. januarja. (Kor. ur.) Listi prinašajo novo izjavo grškega kralja, poročano zastopniku ameriške »Associated Press«. Kralj je pozval dopisnika in zelo razburjen očital ententi njeno nasilje in hinavščino, če govori o kršitvi belgijske nevtralnosti. Kralj je potom angleških in francoskih listov skušal pojasniti položaj in motive Grške, toda ti listi so poročali tako zavito, da se more sedaj obrniti samo na ameriško časopisje. Ententa je zasedla

otoke Lemnos, Imbros, Mitilene, Castellorizzo, Krf in Solun s halcidijskim polotokom in velik del Macedonije. Kaj pomenja njihova obljuba, da bodo po vojni škodo povrnili? Kdo more plačati trpljenje pregnanega ljudstva? Pravijo, da to zahtevajo vojaški razlogi. Železniški most v Demirhisarju je bil podminiran, in če bi se bližal sovražnik, bi ga lahko takoj razstrelili. Toda v bližini ni bilo nobenega sovražnika. Zakaj so zasedli Krf? Ali Italijani nočejo Srbov, ker se boje kolere? Ali je ta Grkom manj neprijetna. Rekli so, da bodo iz Krf iskali opirališča sovražnih podmorskih čolnov. Angleški poslanik je razpisal 2000 funtov za informacije, ki bi tako opirališče odkrile. Dosedaj še ni dobil take vesti. Podmorski čolni nikdar svoje oskrbe niso dobili na Grškem. V balkanski politiki zaveznikov se vrsti napaka za napako in vsled jeze hočejo uspeh svoje neumnosti naprtiti Grški. V začetku vojne je bilo 80% za entento, danes jih ni niti 20%.

Ameriška sodba o pritožbah grškega kralja.

Berlin, 22. januarja. (Kor. ur.) Wolff poroča iz New Yorka: Na uvodnem mestu izvaja Sun: Grška ima, kakor je izjavil kralj v svojem razgovoru, dovolj povodov, da se pritožuje proti zaveznikom in se lahko sklicuje na kršitev grške nevtralnosti. Nasprotno se pa tudi ne more zanikati, da je naka gotova grška vlada skriva, ker so izkrcali francoske in angleške vojake na grško zemljo. Grška bi bila, če bi hotela, z vojno silo skoraj 300.000 mož, lahko nastopila odločno proti izkrcanju prvih čet. Če bi bila to Grška storila, bi li se zdaj mogla radi kršenja svoje nevtralnosti pritoževati? Skoraj da ne.

Grška in ententa.

Rim, 22. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« javlja: Dne 20. t. m. sta imela francoski in angleški poslanik dolg razgovor s Skuludisom. Večerni listi pripisujejo temu razgovoru velik pomen. Kakor poroča »Giornale d'Italia«, sta poslanika sporočila Skuludisu, da sta njihovi vladi pripravljene za gospodarske privolitve Grški.

Dogovor sporazuma z Grško radi Krf.

London, 22. januarja. (Kor. ur.) »Daily News« poročajo iz Aten: Angleški in francoski poslanik sta obiskala ministrskega predsednika Skuludisa. Sklenil se je zadovoljiv dogovor z ozirom na Krf.

Ministrski svet v Atenah.

Bukarešt, 23. januarja. Kakor se sliši, se je v Atenah vršil ministrski svet, katerega so se udeležili tudi višji zastopniki vojaštva. Kralju so predložili v potrdilo odlok, ki daje vladi izredna pooblastila, da v bodoče zabrani kršitev nevtralnosti. Prefekte se je obvelilo o oblegovalnem stanju in se jim je dalo izredne pravice.

Grška zbornica.

Atene, 22. januarja. Zbornica se snide v ponedeljek. Ne otvori se s prestolnim govorom, pač pa bo vlada kasneje podala izjavo o političnem položaju.

V Solunu prijeti naši konzuli izpuščeni na svobodo.

New York, 21. januarja. (Kor. urad.) Reuter: Washingtonski dopisnik »Associated Press« poroča, da so izpustili, ker je posredovala ameriška vlada, na svobodo v Solunu prijete konzule Nemčije, Avstrije, Turčije in Bolgarije.

Zaplenjena dva grška parnika.

Sirakuze, 24. januarja. (Kor. ur.) Zaplenili so grška parnika »Christophores« in »Athanasia«. Pripeljali so parnika v Sirakuze. »Athanasia« je vozila 3300 ton kruha iz New Yorka v Pirej.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. januarja. Uradno se razglša:

Včeraj so se na celi severovzhodni fronti vršili boji s topovi. Pri Berestianih v Volinji so naše čete odbile ruske poizvedovalne oddelke. Danes zjutraj je sovražnik zopet pričel napadati dele naše besarabske fronte, pa smo ga odbili.

Dunaj, 23. januarja. Uradno se razglša:

Na višini Dolzoka severno od Bojana ob Prutu smo razstrelili predstojni z mino nek ruski jarek. Med 300 mož močno posadko je bilo mogoče žive rešiti le nekaj ljudi. Ponoči od včeraj na danes so pregale naše čete sovražnika v ravno tem prostoru iz neke njegove utrdbe. Severno-zahodno od Uscieczka izvajajo Rusi že več časa veliko napadov na neko našo utrdbo pri mostu. Skoraj vsak dan se vna mejo pobiljni boji. Vrli branilci vzdrževajo naskoke. Južno od Dubna je napadel sovražnik danes zjutraj po močni topniški pripravi naše postojanke, bil pa je s težkimi izgubami odbit.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. januarja. Veliki glavni stan: Pri Smorgonu in Dvinskem artiljerijski boji.

Berlin, 23. januarja. Veliki glavni stan: Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSIJA — K MIRU?

Lipsko, 22. januarja. »Leipziger Neueste Nachrichten« prinašajo iz Sofije daljši dopis, da so celo tamošnji rusofilni krogi mnenja, da bo Rusija prva sledila Črnigori in prosila za mir, kajti Nikita najbrže ni prošil za mir brez ruskega privoljenja in navrh so Rusi prepričani, da svojih vojni ciljev ne bodo dosegli. Ker je vsled vojnih neuspehov vse ljudstvo sito vojne, bi se jo le s težavo dalo nadaljevati. Reakcionarji in dvorna stranka zato zavlačujeta, ker se bojita, da bi Miljukov porabil priliko in povzročil revolucijo. O Angležih in Francozih Rusi govorijo z največjim zaničevanjem. Ne bodo se motili, če vzamemo bližnje boje pred Solunom kot zadnjo odločilno stopnjo svetovne vojne. Spomlad najbrže prinese mir.

40 RUSKIH NAPADOV EN DAN ODBITI.

Bukarešt, 21. januarja. Celokupno rumunsko časopisje piše, da zasledujejo Rusi s svojimi forsiranimi napadi na bukovinski in besarabski meji politične namene. 14. januarja so ogrske čete na 4 km dolgi fronti odbile 40 ruskih napadov. Za napadajočimi ruskimi kolonami so naperjene strojne puške, da preprečijo umikanje.

Šebekov je o priliki svojega zadnjega obiska v Bukareštu izjavil, da hoče Rusija na vsak način izsiliti oboroženi nastop Rumunije v prilog ententi in se v to svrhu polastiti jugovzhodnih Karpatov, pa naj jo to tudi stane pol armade.

Berl. Ztg. a. Mittag« z dne 21. januarja poroča, da se vodi nova bitka na besarabski fronti z brezprimerno hujstlostjo. Vse nade četverosporazuma se očitno obracajo na ta kosce fronte, kjer skušajo za vsako ceno prodreti, a doslej brez najmanjšega uspeha. Ruske izgube so strašne.

NOVE RUSKE ARMADE.

Ljublin, 23. jan. »Ruski Invalid« poroča: Vodstvo novih ruskih armad so prevzeli generali Litvinov (trdnjava Rovno), Plehve, Loecz, Rauch-Frankenberg (Minsk).

IZMIŠLJENA RUSKA POVEST O UJETEM GENERALU.

Dunaj, 23. januarja. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Ruski »Odeski List« je objavil pred kratkim sklicujoč se na moskovske liste fantastično povest o pustolovstvu avstrijskega generala Skorbanoviča ali Skarbanoviča, poveljnika 11. divizije. O božiču naj bi ga bila obiskala njegova žena, po veseli pojedini se je peljal nato k zbornemu poveljniku, med potjo naj bi bil pretepel svojega šoferja, ki se je baje zato tako maščeval, da je po tem očitno pijana zakonska pejal naravnost v ruski tabor, kjer so jih z velikim veseljem ujeli. Ta povest spada veliko bolj v okvir tabora naših sovražnikov, ki sistematično obrekujejo našo armado in zato ne more presenetiti, da so jo objavili neštei sovražni listi. Ker ni v naši armadi nobenega generala ali štabnega častnika, ki bi se pisal Skorbanovič ali podobno, kakor tudi ne nobenega poveljnika kake c. kr. divizije, se identiteta junaka bajke lahko dožene. Gre kakor v vseh podobnih roparskih povestih naših sovražnikov za osebo, ki živi le v domišljiji pisatelja lažnjivega poročila. Stvarno nikakor ne preseneti bajka o pijanem divizionarju, ki sprejema na bojni črti obiske dam, se opi je in pretepe svojega šoferja brez vsakega povoda, z ozirom na navade in običaje neke gotove armade. Pripomniti se mora, da je ta armada pisatelju omenjenega lažnjivega poročila veliko bližja, kakor avstrijska armada, v kateri je, kar je znano, izključeno, da bi poveljstva na bojni črti sprejemala obiske dam in da bi se tam prirejale slavnostne pojedine in da bi vsled pijanosti bili izročeni udeleženci šoferjevi milosti ali nemilosti. Prpetil se ni tudi niti en sam slučaj, da bi bil zašel kak c. in kr. general iz kateregakoli razloga v ruske postojanke in da bi bil tam ujet.

RUSI ODPRAVIJO VSA TUJA KRAJEVNA IMENA.

Poznanj, 21. januarja. »Dziennik Poznanski« posnema po »Ruskem Slovu«, da je ruski notranji minister ustanovil posebno komisijo, ki ima nalogo, zbrati vsa neruska, posebno pa nemška krajevna imena, da se izpremene v ruska.

IZ ZASEDENEGA RUSKEGA ROMARSKEGA KRAJA POČAJOV.

Lvov, 21. januarja. »Gazeta Wicczorna« poroča iz ruskega romarskega kraja Počajov v Volinju: Naše čete so prinesle snažnost v kraj. V treh ruskih cerkvah, katerih največja še ni končana, niso nastanjeni vojaki. Nedaleč od mesta stoji v slikoviti legi na griču sloviti ruski samostan, iz katerega se je širila v Galicijo rusofilna propaganda. Nič manj kakor 400 ruskih

menihov je pred vojno prebivalo v tem samostanu, danes jih je komaj dobra desetorica. Menihi, ki so ostali v samostanu, uživajo popolno osebno svobodo in opravljajo službo božjo. Samostan, ki ga je prvotno ustanovil poljski plemič, so po delitvi Poljske porušili.

Vojska z Italije.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. januarja. Uradno se razglša:

Delovanje italijanske artiljerije je bilo včeraj v več odsekih primorske in dolomitske fronte živahnije kot zadnje dni. Tudi Rivo so zopet obstreljevali s težkimi topovi.

Dunaj, 23. januarja. Uradno se razglša:

Topniški boji ob tolminskem mostišču, v zahodnem odseku karnijskega pobočja in na posameznih delih tirolske bojne črte. V prostoru pri Bovcu je bil odbit napad nekega sovražnega slabejšega oddelka na strmini Rombona.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Dunaj. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se objavljajo sledeča poročila sovražnih generalnih štabov.

21. januarja: V gorskem delu bojišča deluje topništvo. V odseku Tolana (zgornja dolina Boite) je nek lastek oddelka zadal nekemu sovražnemu oddelku težke izgube in ga prisilil, da se je moral umakniti. Ob srednji in ob spodnji Soči je zavirala megla včeraj delovanje topništva. Na obeh straneh ljuti boji z bombami, da se uničijo utrjevalna dela.

Kako poročajo Lahji.

Dunaj. (K. u.) Z merodajne strani se obvešča: »Agenzia Stefani« je poročala o uničenju našega pomorskega letala »L 59« in da so ujeli dva naša letalca. Dokazati hoče, da naše uradno poročilo časopisju 17. t. m., po katerem so se vrnila nepoškodovana vsa letala, ki so obstreljevala Jakin, ni odgovarjalo resnici. »L 59« se pa ni niti udeležil napada na Jakin, marveč je bil prisiljen, da se je moral, ker se je poškodoval motor, kakih 23 milj od Pulja izpustiti na morje, kar je najbrže iz izpovedi dveh ujetnikov izvedela oblast, katere glasilo je »Agenzia Stefani«.

Iz laške generalitete.

Lugano, 24. januarja. (Kor. ur.) Umrla sta generalni poročnik Luigi Gerar in pehotni polkovnik Anselmo Pozzi. Odstavljeno sta generalni majorji Siorretto, Marro in Rotondi. Zaprli so majorja Cinna Mosca, ki je obdolžen goljufije v milanskem vojaškem skladišču.

Nagrada 12.000 lir za prvi potop sovražnega podmorskega čolna.

Rim, 24. januarja. (Kor. ur.) List »Marina mercantile Italiana« je že sprejel vsoto 12.000 lir kot prispevek zbirke posadki tištega laškega trgovskega parnika, ki prvi potopi kak sovražni podmorski čoln. Prispevalo je več plovnih družb. Državni podjetnik mornariškega ministrstva Battaglieri je pritril tej patriotski iniciativi.

Resni nemiri v italijanskih mestih.

Po poročilih, ki so došla na Dunaj, so se vršili v več italijanskih mestih nemiri, katere so morali potlačiti s silo.

Giolitti zopet aktivno nastopi?

Rim. (K. u.) »Corriere d'Italia« poroča iz parlamentarnih krogov, da pride Giolitti začetkom februarja v Rim in da se najbrže udeleži zasedanja zbornice, ki se prične 1. marca. Giolitti spremlja zdaj svojo ženo v Frascati pri Rimu, kjer je zdaj prijetnejše vreme kakor v Dimontu.

Zborovanje vodstva laških republikanov.

Rim, 24. januarja. (Kor. ur.) »Popolo d'Italia« poroča: Te dni zboruje vodstvo republikanske stranke, da se posvetuje o sedanjem političnem položaju.

Italijanske tolažbe.

Bern, 21. jan. (K. u.) »Corriere della Sera« opozarja, da se Črnagora ni mogla več braniti in izvaja: Usoda Balkana se ne odloči ne v Črnigori in ne v Albaniji, le v dolini Vardarja bi mogoče velika akcija prerezala žilo, ki veže osrednji velesili z Orientom. »Secolo« piše: Glede na Črnogoro ničesar ne upajmo in ne gojimo nikakih iluzij.

Posveti v Rimu o Albaniji.

Rim, 24. januarja. (Kor. ur.) Zunanji minister Sonnino se je posvetoval 22. t. m. z vojnimi ministri, s katerim je prišel tudi neki polkovnik, ki je proučeval več let albanske razmere. Sonnino se je nato posvetoval dolgo časa z vojnimi in mornariškimi ministrom in s Salandrom. Posveta se je udeležil, kakor se zdi, tudi Cadorna. Kakor s sklepa po listih in po okolnostih, so razpravljali, če ostanejo italijanske čete v Albaniji in kako naj poskrbe za njih varnost.

Italija prepustila odločitev o Albaniji londonskemu vojnemu svetu.

Pariz, 22. januarja. (Kor. ur.) »Journal« poroča iz Rima: Italija je prepustila londonskemu vojnemu svetu, da odloči, kaj naj se ukrene glede na Albanijo.

Kako izkorišča Anglija Italijo.

Ko sta se pogajala Salandra in Sonnino z angleškim veleposlanikom Roddom o pogojih za izdajo Italije, je Anglija zagotovila Italiji, da bo dobavila vsak dan Italiji 30.000 ton premoga, a držala ni, kar je obetala. Majnika 1915 je pričela Anglija pošiljati vsak dan po 14.000 ton, a pošiljala ga je vedno manj, tako da pošilja zdaj le 9000 ton premoga na dan. Premog so Angleži Lahom strašno podražili. Tona premoga (1000 kg) je stala v Italiji v mirnih časih 42 lir, zdaj pa stane 205 lir. V podrobni prodaji se je povišala cena premoga za 600 odstotkov.

Italija in Vatikan.

Curih, 22. januarja. Prejšnji rimski dopisnik »Grazer Volksblatta« poroča: Po posredovalcih se je menda začel razgovor med Vatikanom in Kvirinalom. Angleški poslanik Moward in belgijski poslanik Vondenhevel menda podpirata to akcijo. Kot vatikanska zaupnika se imenujeta ravnatelj rimske banke Pacelli in predsednik provincialnega deželnege zbora Titoni, brat pariškega poslanika. Pri teh pogajanjih se ne gre za teritorialne privolitve od strani Italije, ampak samo za cerkvenopravne cesije. Italija se hoče odpovedati patronatnim pravicam v svoječasni kraljevstvih obeh Sicilij in pravici imenovanja škofov. Končno naj bi se tudi garancijska postava internacionalizirala pod garancijo veselil. (Dopisnik in tudi mi pravimo, da moramo vest sprejeti s pridržkom. Op. ur.)

Železniška nesreča na Benečanskem.

Curih. (K. u.) »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Milana: Dva vlaka sta trčila pri Vigodarzere na Benečanskem, en vlak je imel tri stroje. Po prvih poročilih je ubitih in ranjenih veliko ljudi. Podrobnosti še niso znane.

S Kanalskega.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Januar 1916.

»Kaj takega pa še nisem videl!« je dejal neki vojak na L., kjer bivajo baje ljudje po hišah v sredi med našimi in sovražnimi zakopi. Tako drzni pa mi v Av. nismo, vendar pa životarimo v vasi, streljaj od Laha. Strelji iz pušk prihajajo celo do konca vasi. Ubili so nam s puško dve osebi (tudi eno žensko), več pa jih je bilo ranjenih na polju, ali v senozi, moških in ženskih. Lah menda sodi po sebi: češ da so to sami preoblečeni vojaki. Od topa je bil ranjen en deček, ki je pa ozdravel. Za to pa smo drugače občutili vsogrozo vojne: strah; razrušenje, požar! Eno osebo je pozneje zadel mrtvoud; verjetno vsled prestalega strahu.

»Avanti brig...!« je dejal oni.

V okolici so jeli grmeti topovi 3. junija in od tedaj se je to ponavljalo nešteto krat. Najprej so streljali na opekarno, potem na vrt za Rdečim križem, 18. avgusta pred cesarsko mašo v cerkev, takrat brez škode, okoli 20. avgusta na šolo. Najhujše pa je bilo zopet za cesarjev god 4. oktobra. Pravil sem že prejšnji dan, da bo hudo za 4. oktobra. In res je padlo v par urah 145 težkih granat v vas, ki je pričela goreti in smo med streljanjem morali prenesti Najsvetejše v župnišče. Grozno je bilo, ko je pogorela županova hiša in druge na vasi in je Lah streljal naravnost v plamen, da bi se požar bolj razširil ter da bi zabranil gašenje. Zelo hudo je bilo po vseh svetih, ko je priletelo v enem popoldnevu okoli 200 izstrelkov na vas.

Zrakoplovi so vsakdanja prikazen. Z bombami so povzročili na planoti večkrat strah, enkrat zažgale smreko, v č. pa tudi hiše.

V okolici je požgan V., uničeni so L. in kakih 8 drugih krajev je več ali manj poškodovanih. Naša vas je zelo porušena, ali požgana. Hudo sta bila zadeta večkrat cerkev in stolp; v notranjosti je večinoma vse razbito, tudi tabernakelj, durice snete, zagrinjalo prevotljeno! Nedotaknjen je ostal ciborij in vsi križi po cerkvi; manj sta poškodovana stranska altarja in zakristija. Kupola je razbita, streha cerkvena deloma. Podružnica D. M., kjer so imeli baje Turki svoječasno hlev in je bila cerkev l. 1481. zopet posvečena (l. 1480. je plačala cerkev 20 soldov, šilingov dvema vohunoma proti Turkom) je dobila zdaj tri strele, stolp enega. Zvonove so odpeljali naši hraniti.

Vaščani so v teku teh grozot deloma pobegnili, pa so se večinoma zopet vrnili. 53 jih je odšlo k beguncem v Steinklamm, odkoder pojdejo v Bruck. Kadar zdaj Lah zopet strelja, pa bežijo v kleti ali »pod robe«. Čez dan ne smejo kuriti, niti bivati zunaj hiš, ker vidi Lah v vsakem dimu vojaško kuhinjo, in noče verjeti, da so civilisti — frontni.

Kaj prinese prihodnost, Bog ve! Lani je bila — hvala Bogu — dobra letina; ali kaj, ko je prišlo iz raznih vzrokov toliko

lepega v nič; »na Sočah«, ob reki se pridelki niti pobrati niso smeli. Kaj, če spomladi ne bo mogoče obdelati polja in drugega!...

Želeti je in upamo, da nam bo visoka vlada kaj pomagala, da si zacelimo vsaj deloma te pekoče rane. Več kot pravično bi bilo, da bi plačal to požrešni verolomni Lah, ki se toliko čeljusti, da je prinesel omiko nam — barbarom, pa je besnel kot stekel kljub temu, da je bil menda tudi soudeleženik pri ženavski in haški konvenciji, kjer se je sklenilo: Ne obstreljevati odprtih krajev, ne nadlegovati in zlostavljati civilistov, ki se vendar ne vojskujejo itd.

Posebno hudo nam je, ker od konca oktobra nimamo več božje službe. Vzrok je, ker je bila tu in v L. prepovedana, t. j. ustavljena od vojaške oblasti; pa tudi niti cerkev niti župnišče nista več spodobna in sposobna za to. Bomo pa potem bolj cenili božjo službo, ko jo bomo zopet kdaj imeli!

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. januarja. Veliki glavni stan: Zahodno od Yperna smo z mino porušili sovražni jarek v širini 70 m. Sovražnik je brezuspešno obstreljeval naše postojanke med Mozo in Vozezi, kakor tudi posamezne kraje za fronto.

Berlin, 23. januarja. Veliki glavni stan: Naše čete so se polastile pri Neuville, severno od Arrasa, ko so uspešno razstrelile s podkopi, najsprednejše sovražne postojanke v širini 250 m. Ujeli smo 71 Francozov. V Argonih smo zasedli po kratkem boju z ročnimi granatami kos sovražnega jarka. Bombe so se metale na vojaške naprave vzhodno od Beliora.

Vrhovno vojno vodstvo.

Zračni napad na angleško vzhodno pomorje.

London, 23. jan. (K. u.) Reuter: V jasnih mesečnih noči je priletelo neko sovražno letalo na naše vzhodno pomorje. Vrglo je hitro po vrsti 9 bomb, nakar se je vrnilo čez morje. Vojaške in mornariške škode ni, pač pa je nekoliko poškodovano zasebno premoženje. Neka zažigalna bomba je povzročila požar, ki so ga do 2. pogasili. Ubili ste bili dve civilni osebi, lahko ranjena sta bila dva moža, neka ženska in trije otroci.

Anglija za odločilno bitko na Francoskem.

Amsterdam, 21. jan. Iz Londona se poroča, da Anglija še vedno pritiska na to, da se opusti solunska ekspedicija. Francozi pa imajo za to gluha ušesa. »Times« piše, da je Anglija zato proti solunskemu podjetju, ker morajo zavezniki vse svoje moči zastaviti na zapadu in ondi izvojevati odločilno zmago.

Prebiranja v Franciji.

Pariz, 24. januarja. (Kor. urad.) Zbornici so predložili postavo o prebiranju nepotrjenih letnikov 1913 do 1917 in o prebiranju oproščenih letnikov 1915 do 1917. Sprejeli so predlogo o naknadnem prebiranju oproščenih in nepotrjenih vpoklicanih letnikov v kolonijah.

Francoski socialistični poslanci hočejo nadzorovati vojskovanje.

Pariz, 24. januarja. (Kor. ur.) Združeni socialisti so predlagali, naj zbornica skle-

ne: Stalno odposlaništvo 44 poslancev, ki naj biva menjajoč se vsak mesec med vojskujočimi se četami, ne da bi posegalo v vojaške zadeve, naj se izvoli. Dovolj naj se jim pravica, da smejo prepotovati na lastno nevarnost celo bojno črto in tudi tam, kjer se strelja. Če se v njih navzočnosti izvajajo vojaške operacije, naj bivajo pri vojskujočih se četah ali pri štabih udeleženih armad in jim smejo slediti. Vojaška poveljstva morajo poslancem pripraviti vsa sredstva, da izpolnijo svojo nalogo. Stranka vzdržuje na predlog poslanca Renaudela prejšnji predlog o ustanovitvi skupnega organizma, ki naj vzdržuje zvezo med delovanjem zbornice in senata.

Francoskega ministrskega predsednika pričakujejo v Rimu.

Rim, 24. jan. (K. u.) Časopisi razpravljajo o pričakovanem uradnem obisku francoskega ministrskega predsednika Brianda v Rimu, ki je logična posledica Briandovega obiska v Londonu. Merodajna mesta v Parizu in v Rimu so izjavila, da obisk ni izključen, a potrdila ga tudi niso. Prejšnja francoska ministra Pichon in Barthou se pripeljeta v Milan, da govorita politična govora ob otvoritvi neke bolnišnice, ustanovljene po odboru »France Italia«.

Angleži nezadovoljni z uspehi bojev v zraku.

Manchester, 22. januarja. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« piše, da izjave parlamentarnega podtajnika Tennach o zračnih bojih na zahodni bojni črti niso zadovoljive, ker prekašajo nemška letala angleška. Nemci uporabljajo razne vrste za razne namene. V zadnjih šestih mesecih so uvedli dve novi vrsti letal, med njimi tip Fokker in razvili novo taktiko. Angleži ne razpolagajo s takimi letali, kakor Nemci.

Novo novačenje na Angleškem.

Manchester, 22. januarja. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« poroča: Lord Derby je pozval lordmajorja v Manchesteru, naj otvori novo novačenje. Isti poziv so dostavili vsem krajnim oblastim na Angleškem.

Protivozu razkošnih predmetov na Angleško.

London, 22. januarja. (Kor. ur.) »Eakly Despatch« izjavi: Vlada namerava prepričati uvoz razkošnih stvari sploh. Med drugim omeji uvoz lesa in papirja za 40 odstotkov.

Važna izjava angleškega ministra Longa.

Manchester. (K. u.) Londonski dopisnik lista »Manchester Guardian« pripisuje veliko važnost izjavi ministra Longa v spodnji zbornici, kjer je izjavil, da za zmago zadostujejo po službeni predlogi dovoljene čete.

Ostrejša blokada.

London, 22. januarja. (Kor. ur.) »Times« pišejo: Razprava o blokadi obeta biti dogodek največje važnosti. Pričakuje se, da bo vlada sprejela stavljeni predlog. Odobritev od strani zbornice bo vladi v veliko podporo pri njeni novi politiki, katero se lahko označi za pravo blokado in konterbandno politiko starih združenih veselil. Zbornica bo podpirala najkrepkejšo politiko, katero lahko začno ministri, da Nemčijo stisnejo. Grey bo v razpravi podal važno izjavo glede blokade.

Amsterdam, 22. januarja. »B. Ztg. am Mittag« javlja: Kakor se poroča iz dobrega londonskega vira, skuša angleška vlada ob poostritvi blokade ustanoviti osrednji kontrolni urad za vso prekomorsko trgovino, da na ta način dobe vso to trgovino v svoje roke angleške uvozne tvrdke. Neutrálne ladje bi blago za nevtralne dežele prevažale na angleški račun.

Angleži proti sovražnim podjetjem.

London, 21. januarja. (Kor. ur.) Poslaniška zbornica je sprejela soglasno zakonski načrt, ki pooblašča trgovinski urad, da krepko nastopi proti sovražnim podjetjem in proti podjetjem, ki se jih udeležujejo tudi sovražni podaniki.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 22. januarja. (Kor. urad.) Iz turškega glavnega stana: Neko naše povodno letalo je preletelo Tenedos in je uspešno metalo bombe na tamošnji hangar in na sovražne tabore. Neka sovražna vojna ladja je obstreljevala včeraj zjutraj nekaj časa okolico Seddilbahra. Z drugih bojnih črt se nič ne poroča.

Carigrad, 23. januarja. (Kor. urad.) Iz turškega glavnega stana.

Kavkaška bojna črta.

V središču nevažen topniški boj. Na desnem krilu spopadi konjenštva. Sicer nič važnega.

Turki zasedli mesto Kengawar.

Carigrad, 22. januarja. (Kor. ur.) Kakor se poroča s perzijske meje, so oddelki turških čet in domači borilci zasedli 16. t. m. mesto Kengawar, ki leži med Kermanšahom in Hamadanom in iztrgali mesto Rusom. Turške čete in domačini nadaljujejo ofenzivo in so zasedli mesta Assadabad, Choi in Parxam. Odbili so nek ruski konjeniški polk, ki je napadel. Izgubil je 106 mož. Nek drug ruski polk so porazili južno od Urmije.

Slovenski lantje ob Dardaneah.

Prejeli smo naslednjo vojno pošto razglednico: 8. jan. 1916. Slavno uradništvo! Na dardanelski fronti zbrani slovenski topničarji pozdravljajo svojo ljubo domovino, posebno pa na laški meji zbrane brate; misli naše so vedno pri njih — junakih! — Moznarji in havbice (Made in Austria) tudi tu ne dajo miru raznim kramarjem. Sitni so ti naši komarji tako, da so se napol-posestniki Anaforte brez pohištva preselili na ladje, pa tudi Seddilbahr ostane le letovišče za kratko dobo. 9. jan.: So že šli! Hura! — Franc Nosan z Glinca, Mirko Kos iz Trbovelj, Avgust Klanjšek z Goriškega, Miha Ravnik z Boh. Bele, Petrič iz Vipave, Stanko Košir iz Ljubljane, Filip Rogel iz št. Pavla, Stajersko, Matej Renčelj, Dutovlje, Martin Povše, Laški trg.

Vojni svet zaveznikov.

London. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« povdarja, da je bil vojni svet zaveznikov v sredo važen. Prejšnji vojni svet je sklenil, naj se izprazni Dardanele. Zda se gotovo zato zbrali, da sklenejo, kaj naj se zgodi v Solunu, ker je prosto znatno število avstrijskih čet za nastop ob grški meji.

Rumunija.

Nemški poslanik se vrnil v Bukarešt.

Bukarešt, 23. januarja. (Kor. ur.) Nemški poslanik pl. Busche se je vrnil v Bukarešt.

V Galacu in Caracalu ožje volitve odpadle.

Bukarešt, 23. januarja. (Kor. ur.) Danes odredene ožje volitve v Galacu in v Caracalu so odpadle. Kandidata Lukacs in Goga sta odstopila, kakor tudi margilomanistični kandidati. V smislu postave so bili izvoljeni brez ožje volitve kandidati vladne stranke, ki niso odstopili od volitve.

Izvoz goveje živine iz Rumunije.

Uradni »Vittorul« poroča, da je dovolila rumunska vlada izvoz goveje živine in konj v Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Z odpošiljanjem se prične že v teku enega tedna.

Amerika.

Za izdelavo orožja v državnih tvornicah.

Washington. (Kor. ur.) V senatu je predlagal republikan Kummings, naj izdelovanje streliva prevzame vlada sama in tako izloči vojni dobiček zasebnih podjetnikov, ker lahko ta dobiček vpliva na vojsko. Kummings je dalje zahteval, naj se izvoli poseben odsek, ki naj izdelava načrt o odkupu obratov, da se preskrbi vojska in mornarica s potrebnim orožjem, strelivom in z opremo in naj se po postavi zabrani zasebnim podjetnikom izdelovati vojno blago. O zasebnih podjetnikih, ki izdelujejo strelivo, je izjavil govornik: Odkar se je

Zemljevid k izkrcanju Francozov na Kr...

In neki ich, ki je svojčas državnemu pravdnstvu v Splitu ovdal svetega Alfonsa Ligv., češ da je njegov osebni so-vražnik.

Nagla smrt. 70 letna Terezija Jermol, stanujoča v Trstu, ulica del Fin št. 8, je v nedeljo, dne 23. t. m. nagloma umrla za srčno kapjo. Zdravnik rešilne postaje je opravil le še svoj uradni del naloge, ugotovivši nastop smrti.

Slab dan so imeli tržaški starčki v nedeljo 23. t. m. Vreme je postalo megleno in to baje slabo vpliva na osivele ljudi. Zdravnik rešilne postaje je bil v šestih slučajih klican na dom. Šlo se je za nenadno obolenje oseb od 70 do 80 let.

V likvidacijo je prišla Ribarska zadruha v Omišlju. Likvidiranje zadruge je bilo sklenjeno na zadnjem občnem zboru 3. oktobra 1915.

Mestna zastavljavnica v Trstu postavi na javno dražbo dne 25. tekočega mesca od 9. ure dopoldne do 3. ure popoldne dragocene predmete serije 136, zastavljene mesca avgusta 1914 na bel listek od številke 78.200 do številke 80.000.

Zaloga živil. V c. kr. javnih skladiščih v Trstu je bilo koncem pretečenega leta: 868 stotov kave (1914: 3327 stotov), 2313 stotov moke (1914: 3086 stotov), 1132 stotov riža (1914: 1274 stotov), 649 stotov suhega sadja (1914: 2703 stotov). Vsega blaga je bilo koncem pretečenega leta 34.946 stotov (zavarovano za 13.734.000 K) proti koncu leta 1914. za 201.592 stotov (zavarovano za 25.660.000 K).

Nemška vojna organizacija.

2. Preskrba konj za ježo in pripravo.

Eden bistvenih pogojev za uspeh vojne je zadostna in točna preskrba moštva in konj. V moderni vojski je glede tega na delu do zadnje točke dobro premišljena organizacija, ki skrbi za prehrano posameznega vojaka kakor cele vojske. V nemški armadi je glede tega poskrbljeno v najvišji meri, kar le moreta nuditi tehnika in organizacija. Konji so v vojni neprecenljive vrednosti, zato pa je tudi treba jim dajati primerno in zadostno hrano. Najtežje in najvažnejše krmilo za konje je tudi v vojni oves. Skoraj vse vojske so pa pokazale, da ovsu ni mogoče vedno v zadostni množini dobiti, zaradi česar se mora uporabljati za nadomestek tudi druga krmila. Mnoge pokrajine sploh nimajo toliko ovsu, kolikor ga potrebuje veliko število vojnih konj, treba ga je neprestano iz zaledja vojski dovajati. Oves in druga krmila so shranjena v skladiščih, od koder ga trenski oddelki z živili za čete vovozijo na fronto. Vsled težkoč, ki se pojavljajo pri dobavi ovsu in vsled nezadostne množine tega krmila, je treba konje že takoj v začetku vojne navaditi na čim več druge kreme. To seveda ima slabe posledice, vsaj za nekaj časa, dokler se konji na hrano ne navadijo, ker se zmanjša njih moč in čilost. Iz tega vzroka navajajo v nemški armadi konje na tako krmilo že v mirnih časih. Vsekako pa morajo vojni konji dobiti nekaj ovsu. V vojni leta 1877—78 so bili Rusi primorani vsled nedostajanja ovsu krmiti vprežne konje samo z nadomestno krmilo; in dasi so ruski konji zelo utrjeni in z malim zadovoljni, se je vendar njih delazmožnost občutno zmanjšala. Napoleon je na svojem pohodu v Rusijo 1812 moral vsled pomanjkanja ovsu krmiti konje z zeleno krmilo, vsled česar so konji kaj hitro onemogli.

Nemški službeni predpisi pravijo glede ovsu, da mora imeti tenko lupino, barve mora biti svetlo zlatorumene ali tudi črne, mora biti debelozrnat, močnat in suh in ne sme imeti zatohlega duha. V vojni se seveda ni mogoče vedno ravnati po teh predpisih, čestokrat se je treba zadovoljiti tudi z ovsom slabše kakovosti. Poleg ovsu pridejo v poštev razna druga krmila, predvsem pa seno. Tudi glede vporabe sene za krmljenje vojnih konj nam nudi zgodovina bogate skušnje. V prejšnjih časih so vozili seno kakor oves za vojsko, za to pa je bilo potrebno ogromno število voz, konj in moštva. Vsled tega so si skušale vojne uprave pomagati na ta način, da so seno jemale po možnosti iz vojnega ozemlja samega, kar je bilo navadno izvedljivo. Navzlic temu pa je pruska vojna uprava še leta 1867. skušala dovajati seno četam po železnici. Toda pokazala se je isto, kakor že v prejšnjih vojnah; prevoz sene je bil zvezan z raznimi težkočami, železnice so bile tako obremenjene, da se je končno ustavil ves promet. Vsled te slabe skušnje se v vojni leta 1870—71 seno iz zaledja sploh ni dovažalo. Splošno se je pokazalo, da morejo čete dobiti dovolj sene v vojnem ozemlju samem, dasiravno v časih lahko nastopi pomanjkanje sene vsled krajevnih razmer in težkoč. Tudi sovražnosti prebivalstva, ki se čisto pojavljajo v tem, da se poskrbijo živila in krmila, ne morejo znatno ovirati dobave, ker ni lahko večje množine sene odpeljati ali skriti. Toda navzlic temu je treba vedno računati, da lahko nastopi pomanjkanje sene, vsled česar morajo biti

konji navajeni tudi na redno uporabo zelene klate, da se jim more v takem slučaju brez zlih posledic pokladati. Na to pa se morajo konji že v miru privaditi, kajti če bi se začeli konji krmiti z zeleno krmilo šele ob začetku vojne ali pa celo šele tedaj, ko začne primanjkovati seno, bi se pojavile težave pri prebavi, in konji bi zelo hitro oslabei. Težkoče pri dobavi sene iz vojnega ozemlja samega se pojavijo navadno šele tedaj, če vojne operacije mirujejo in vojska leži dalje časa v istem ozemlju. Taki slučajni so se čestokrat dogajali v prejšnjih vojnah; znano je, da so Francozi v zimi leta 1807 morali svoje konje vsled pomanjkanja sene in druge kreme krmiti s strešnico. Izjemoma ugodno dobavo sene so imeli Rusi v rusko-japonski vojni 1904—1905. Akoravno so na mandžurskem bojišču več mesecev počivale vojne operacije, so nudile nepregledne poljane tega ozemlja neizčrpljiv vir za konjsko krmilo. S takim ugodnim položajem se pač ne sme nikoli računati; v pokrajini, kjer je pričakovati pomanjkanje zelene kreme, se mora pravočasno spraviti zadostno množino stisnjene sene. Navadnega sene seveda ni mogoče dovajati, ker zavzema preveč prostora, vsled tega mora imeti vojna uprava vedno dovolj stisnjene sene pripravljene, katerega ob pomanjkanju zelene kreme porablja.

Vojni odmerek (Kriegsrations) kreme za konje se določa po njih teži, uporabi in naporu. Raditega je odmerek trojen: lahek, težek in dvojni težek. Lahki odmerek za konje za ježo in vprego obstoji iz 5 in pol kilogramov ovsu, 2 in pol kg sene in 3 in pol kg slame; težki odmerek obstoji iz 6 kilogramov ovsu, 2 in pol kg sene in 1 in pol kg slame; dvojni težki odmerek, ki se daje samo težkim vrpežnim konjem, pa obstoji iz 12 kg ovsu, 5 kg sene in 3 kg slame, v izrednih slučajih se mu doda še 2 in pol kg sene. Večkrat se seveda iz raznih vzrokov ni mogoče pri krmljenju konj ravnati po teh predpisih, kako vrsto krmila je treba nadomestiti z drugo. Mesto pol kilograma ovsu ali 1 in pol kg slame se sme dati, če je to potrebno in izvedljivo, 1 in pol kg sene; če primanjkuje ovsu, se sme mesto njega dati do tretino teže tudi ječmena, rži, pšenice, koruze, graha ali fižola. Tudi star, toda nepokvarjen kruh se sme vporabljati za krmljenje konj — konji ga celo zelo radi žro — vendar pa le do četrtine teže ovsu, torej mesto 1 in pol kg ovsu le 200 g kruha. V vsakem slučaju pa je najboljši nadomestek paša.

Vojna večkrat lahko ustvari za posamezne čete tak položaj, da je vsak dovoz in rekvizicija hrane nemogoča. Za tak slučaj je določena za vsakega moža in za vsakega konja neka gotova množina hrane, ki se imenuje železna porcija (eiserne Portion), odnosno železni odmerek (eiserne Ration). Ta množina hrane oziroma kreme mora biti vedno pri rokah in se sme le v takih skrajnih slučajih načeti. Železni odmerek za konje, katerega čete vedno s seboj vovozijo, obstaja iz 6 kg ovsu; za vsakega konja za ježo po en odmerek, za vsakega vprežnega konja pa po trije.

Danes ob 7 in pol 9 uri zvečer:

Zmaga na celi črti!

Izvrstna nova veseloigra v treh dejanjih.
V VLOGI BARONESE LUEY IN BARONA LUZ OČARUJOČA TATJANA IRRAH.

Samo danes v »Kino Central« v deželnem gledališču.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah
Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu.

Za trgovskega pomočnika

v trgovino z mešanim blagom bi žel že 14 let star deček z dovršeno 6 razredno ljudsko šolo, najraje v kako mesto ali trg. Ponudbe naj se pošljejo na

Juan Hočevar
Radna št. 10 pri Sevnici.

Večje stanovanje

Isče

stalna, mirna stranka v Ljubljani za majski termin. Želi se ugodna lega, 4 do 5 sob s pritliklinami. Takojšnje ponudbe, ki se smatrajo za zaupne, naj se blagovolijo nasloviti na upravo lista 191 pod št. 191.

203

Potrjim srcem naznanjamo v svojem ter v imenu vseh ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancom, da je moja srčno ljubljena mati ozir. tašča in stara mati

Barbara

včeraj ob 8. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti, v starosti 68. l. udana v božjo voljo za večno zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši jutri v torek dne 25. t. m. ob 2 uri popoldne iz hiše žalosti Florijanska ulica št. 3 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše za rajno se bodo opravile v farni cerkvi sv. Jakoba.

Nepozabno mamu priporočam v molitve in blag spomin.

V Ljubljani, 24. januarja 1916.

Josip Lončar, sin.

Marija Lončar roj. Žitnik, sinaha.

Jožica, vnukinja.

Zahvala.

195

Za vse obile dokaze iskrenega sočutja povodom prebride izgube našega nad vse ljubljenega plemenitega soproga, oziroma očeta, sina, brata, strica in svaka gospoda

Franc Brezana

čevljiarskega mojstra in trgovca z usnjem v Litiji sedaj črnovojsnika,

izrekamo vsem in vsakemu posebej našo iskreno zahvalo.

Litija, dne 22. januarja 1916.

Globoko žalujoci ostali.

V globoki žalosti naznanjamo, da je umrl naš ljubljani soprog in oče

Anton Vončina

skladiščnik c. kr. državne železni ce.

po dolgi bolezn i v 48. letu starosti. Sorodnikom, prijateljem in znancom ga priporočamo v pobožno molitev.

Pazin, dne 18. januarja 1916.

Barbara Vončina roj. Mesar soproga.

Milan, Zora, Avguštin, otroci.

Kupimo:

Breje krave, krave s teleti, plemenske vole, pitane vole, teleta za klanje, prašiče za špeh in peršut, breje svinje, plemenske prasce, breje koze, kozličke, ovce in belgijske zajce.

Ponudbe je pošiljati na naslov

Vnovčevalnica za živino v Ljubljani,
Dunajska cesta 29.

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je o obtožbi opravitelja c. kr. državnega pravdnstva zoper Franceta Zajca zavoljo prestopka po § 14 št. 1 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915 št. 228 d. z. pa tudi radi prestopka po § 15 št. 1 cit. ces. naredbe v navzočnosti opravitelja državnega pravdnstva c. kr. avskultanta dr. Pavlina, prostega obtoženca, zagovornika dr. Sviggelja po danes dognani glavni razpravi po predlogu obtožitelja na uporabo zakona, razsodila tako:

1. Franc Zajc, rojen 21. novembra 1880 v Ljubljani, tja pristojen, kat. oženjen mesar v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7 predkaznovan je kriv, da je 1. prodajal a) rezervni bolnici v Ljubljani telečje meso in sicer od 7. avgusta t. l. do 10. avgusta 1915 a 4 K, od 11. avgusta 1915 do 1. septembra 1915 pa po 3 K 40 h pri kg. b) Alojziji Tratnik in Tomažu Bizilju v istem času telečje meso brez ozira na kakovost, 1. in II. vrste a 3 K 30 h, pozneje pa celo a 3 K 50 h per kg, da je toraj zahteval izrabljaje izredne, po vojni povzročene razmere, za neobhodno potrebne reči očitno čezmerne cene in s tem zakrivil prestopke po § 14. št. 1 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zakona; 2. od februarja do septembra 1915 nakupoval pri kmetih in mesarjih očistena teleta po višjih cenah, kot so bile splošno običajne in z ozirom na obstoječe predpisane cene dovoljene, toraj prekašal s svojimi ponudbami po prodajalcih stavljenih zahtev, da bi si zagotovil pridobitev blaga in za bodoče nakupovanje prednost pred drugimi kupci in je zakrivil s tem prestopke po § 15 št. 1. navedene cesarske naredbe ter se obsoja po § 14 navedene cesarske naredbe in § 267 k. z. z uporabo § 260 b) k. z. na 1 teden zaporu, poostrenega z 1 trdim ležiščem, nadalje na 200 K denarne globe, v slučaju neiztrljivosti pa na nadaljnih 20 dni zaporu in po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. — Tudi se izreče po § 19 cit. naredbe, da se bo objavila sodba po pravomočnosti na stroške obdolženca v obeh slovenskih dnevnikih.

Ljubljana, 15. decembra 1915.

Dr. Ogoreutz m. p.

Dobro izveščana

184

prodajalka

Išče primernega mesta, bodisi na deželi ali v mestu. Prijazne ponudbe naj se blagovole poslati do 31. jan. t. l. na upr. tega lista pod šifro „Nužno 184.“

Sprejmejo se

voznihi za vožnjo ledu

in več

delavcev

za nakladanje ledu. Povpraša se
Martinova cesta šte. 28.

Iščeta se dva spretna

ključavničarja

katere sta zmožna izvrševati tudi poprave pri strojih, pri Prvi železniški in želez. oobrti zadrugi v Kropi, kamor naj se pošiljajo ponudbe z zahtevo plače.

Prodajalka

popolnoma izurjena v manufakturni in špecerijski stroki želi premeriti službo. Cenjene dopise pod 1916/202. upr. Slov.

Odda se meblovana

mesečna soba

za 1 ali 2 osebi. Naslove reflektantov sprejema uprava pod št. 204.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni ravnatelj v Ljubljani.

Jerica Skube roj. Žabjek naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov prečžno vest, da je njen iskrenoljubljani, dobri soprog, oziroma stric, gospod

IVAN SKUBE

sluga c. kr. višje realke v p., imejitelj srebrnega zasužnega križca, častne svetlinje za 40 letno zvesto službovanje itd.

dne 23. t. m. ob 6. uri zvečer, po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek dne 25. januarja 1916 ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti Vegova ulica št. 6 na pokopališče k sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 24. januarja 1916.